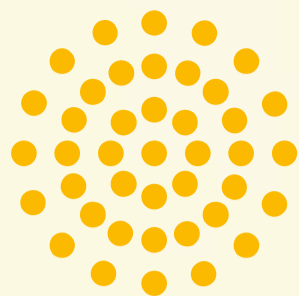

Paff

2 T/M 6 OKTOBER 2024

PAROOL

FILM

FEST

PAFF.NL

Vooraff

De grootste genieën zijn vaak onbegrepen; dat is de boodschap van de trailer van Francis Ford Coppola's nieuwe, peperdure passieproject *Megalopolis*. Na een groot aantal vernietigende reacties uit Cannes maakte Coppola's promotieafdeling van de nood een deugd door beelden uit het zogenaamd volstrekt mislukte filmproject te larderen met kritische quotes van vermaarde critici over zijn eerdere meesterwerken. Pauline Kael hekelde in *The New Yorker* de 'gekunsteldheid' van *The Godfather*. Vincent Canby noemde in *The New York Times* *Apocalypse Now* 'leeg tot in de kern'. 'Stijl boven inhoud' vond de vermaarde filmcriticus Roger Ebert van *Bram Stoker's Dracula*.

Cultuursite *Vulture* ontdekte echter dat de quotes niet klopten. Sterker: de meeste aangehaalde critici bleken helemaal niet zo negatief. Nu worden recensies wel vaker bewust verdraaid door distributeurs, maar in dit geval bleek van kwade opzet geen sprake: een (inmiddels ontslagen) medewerker had ChatGPT gevraagd wat negatieve citaten over Coppola's oude films te genereren en de tekstgenerator had zich daarbij wat al te veel vrijheid gepermitteerd.

In plaats van ChatGPT aan het werk te zetten, had de geoliede publiciteitsmachine ook de recensies van 'Megalopolis' vanuit Cannes op een rijtje kunnen zetten – zoals de Amerikaanse showman PT Barnum immers ooit zei: "There's no such thing as bad publicity."

Volgens het vaktijdschrift *Variety* is *Megalopolis* 'een opzichtig, door ideeën opgeblazen gedrocht'. 'Mega-opgeblazen en megasaaï', aldus *The Guardian*. *Vulture*: 'Absolute gekte.' *Time*: 'Chaotisch, genotzuchtig en glorieus.' *Sight and Sound*: 'Een groots groteske en zalige dwaasheid.' En – last but not least – Ab Zagit in *Max Magazine*: 'Een totale verspilling van talent en geld.'

Wat ons betreft, maken alle over elkaar heen buitelandse commentaren *Megalopolis* tot de ideale openingsfilm voor de achtste editie van Paff: je moet de film zelf zien om het te geloven én om erover mee te kunnen praten.

En voor wat het waard is: ik heb me er twee uur en een kwartier kostelijk bij vermaakt.

Jan Pieter Ekker
Chef kunstredactie Het Parool

Colofon

Samenstelling Jan Pieter Ekker
Eindredactie Noor Tonkens,
Arthur van Vliet
Beeldredactie Michiel van den Berg,
Eva de Vos
Vormgeving Dorine Fliervoet,
Sasja Kooistra
Coverbeeld Van Santen & Bolleurs
Paff Award Streetart Frankey

Adam Driver en Nathalie Emmanuel in *Megalopolis*.
FOTO LIONSGATE
VIA AP

40 jaar in de maak en toch relevanter dan ooit

Meer dan veertig jaar werkte de legendarische Amerikaanse filmmaker Francis Ford Coppola (*The Godfather*, *Apocalypse Now*) aan zijn 'fabel' *Megalopolis*. Om het budget bij elkaar te krijgen, verkocht hij een deel van zijn wijngaard.

Jan Pieter Ekker

‘H’et was een combinatie van blijdschap en opluchting,” vertelde de 85-jarige Francis Ford Coppola, toen hem werd gevraagd wat er door hem heen ging toen hij na de wereldpremière van zijn epische *Megalopolis* een minutenlange staande ovatie kreeg van de bomvolle zaal in Cannes.

Megalopolis is ook niet zomaar een film voor Coppola. Geïnspireerd door de 'Catalinari-sche samenzwering', het complot waarmee de Romeinse senator Lucius Sergius Catilina (108-62 v. Chr.) consul Marcus Tullius Cicero (106-43 v. Chr.) wilde afzetten, zette hij begin jaren tachtig al de eerste contouren op papier van wat zijn droomproject zou worden.

Coppola schreef aantekeningenboekjes vol, in 1984 had hij een eerste scriptversie af (er zouden er naar verluidt nog meer dan vierhonderd volgen), en in de zomer van 2001 hield hij scriptlezingen met onder anderen Robert De Niro, Paul Newman, Leonardo DiCaprio, Uma Thurman, James Gandolfini en Russell Crowe, en nam hij al dertig uur aan materiaal op in New York.

Kort nadat hij met de echte voorbereidingen was begonnen, vlogen twee vliegtuigen de Twin Towers in en kwam de productie stil te liggen. Coppola wilde niet aan een film werken over de mogelijkheid van een nieuw Utopia in New York, terwijl de stad in puin lag en de toekomst ongewis was.

120 miljoen dollar

In de jaren die volgden, vertrokken acteurs en verbond Coppola weer nieuwe acteurs aan zijn film, onder wie John Voight en Giancarlo Esposito. In 2007 leek *Megalopolis* opnieuw te sneven, omdat geen van de Hollywood-studio's bereid bleek vooraf te investeren in het steeds verder uitdijende project.

Maar de film bleef door Coppola's hoofd spoken. "Ik heb veel verschillende films gemaakt in veel verschillende stijlen, omdat ik graag films maak waarvan ik niet weet hoe ik ze moet maken. Want als je niet weet hoe je ze moet maken, zegt de film op een gegeven moment zelf hoe je hem moet maken. En het is heel spannend als je dan luistert."

Het benodigde budget (120 miljoen dollar) hoestte hij grotendeels zelf op door een deel van zijn wijngaard te verkopen, inclusief zijn 'director's cut'-wijnlabel en de Sofia Rosé. Toen het leven min of meer stil kwam te staan tijdens corona, vond Coppola de tijd om zijn script te voltooiën en stelde hij zijn definitieve cast samen.

Adam Driver speelt Cesar Catilina, een Nobelprijswinnende wetenschapper die met zijn miraculeuze vinding –

het materiaal Megalon – werk wil maken van een nieuw Utopia. Dat moet verrijzen in New Rome, een kruising tussen hedendaags New York en het oude, gecorrumpeerde Rome op de rand van de afgrond.

Niet iedereen is enthousiast; Catilina krijgt het te stellen met de corrupte burgemeester Franklyn Cicero (Giancarlo Esposito), een rücksichtslose bewaker van de status quo.

"Een fabel" luidt de ondertitel van de bomvolle, twee uur en een kwartier durende ideeënfilm over de essentie van tijd en over het (on)vermogen van de mens om een betere wereld (of een beter Amerika) te scheppen – een film die Coppola opdroeg aan zijn vrouw Eleanor, die kort voor de première overleed.

Plotlijnen, intriges en personages buitelen over elkaar heen in *Megalopolis*; kitscherige liefdesscènes (Catalina krijgt iets met de mooie burgemeestersdochter, gespeeld door Nathalie Emmanuel) worden afgewisseld met groteske, exuberant vormgegeven massascènes (de steenrijke bankiers vieren decadente feesten, waar populistische politici zich maar al te graag laten fêteren); citaten van Shakespeare met dichtregels van Petrarca.

Alle politieke kleuren

"Mijn film is nu relevanter dan ik ooit had kunnen denken," zei Coppola ook op de persconferentie in Cannes. "Er zijn zo veel parallellen met wat er vandaag de dag allemaal gebeurt. Net als Rome kan de republiek zoals we die nu kennen ten onder gaan."

Toch moet *Megalopolis* niet worden gezien als aanklacht tegen de ex- en mogelijk herkozen president Donald

‘Openig moment zegt de film zelf hoe je hem moet maken. Als je dan luistert, is het heel spannend’

Trump, aldus Coppola, maar als een teken van hoop. "In mijn ongelooflijke cast waren alle politieke kleuren vertegenwoordigd."

Met een schuin oog naar Jon Voight, die een steenrijke bankier speelt: "Jij bevindt je aan de andere kant van het politieke spectrum. Hoe denk jij over de toekomst? Jij hebt ook kinderen en kleinkinderen."

Voight riposteerde dat hij dagelijks nadenkt over hoe hij een betere wereld voor ze kan achterlaten. "Het is moeilijk, maar ik weet dat het mogelijk is. Ik sta achter de visie die Francis uitdraagt in zijn film: mensen kunnen alle problemen oplossen die ze zelf veroorzaken. Maar we moeten elkaar dan wel willen helpen en naar elkaar luisteren. En we moeten achter de mensen staan die daadwerkelijk iets willen veranderen, de mensen met een visie zoals Francis."

Coppola vulde aan dat er in dat opzicht meer van kunstenaars te verwachten valt dan van politici. "Kunstenaars kunnen licht schijnen op wat er aan de hand is, zodat mensen het ook gaan zien. Dat is hard nodig, want er waait een gure, zeg maar gerust fascistische wind."

De grote Coppola

Francis Ford Coppola (Detroit, 1939) wordt algemeen beschouwd als een van de belangrijkste regisseurs van het New Hollywood uit de jaren zeventig. In 1971 won Coppola zijn eerste Oscar voor het scenario van *Patton*. De grote doorbraak kwam een jaar later met *The Godfather*, zijn mafia-epos naar het gelijknamige boek van Mario Puzo. De film won de Oscar voor beste film, Coppola won samen met Puzo de Oscar voor het beste scenario.

In 1974 volgden weer twee meesterwerken: *The Conversation* won de Gouden Palm op het filmfestival van Cannes, *The Godfather Part II* won zes Oscars – drie daarvan waren voor Coppola (beste film, regie en scenario).

In 1976 begon Coppola aan de opnamen van *Apocalypse Now*, zijn bewerking van Joseph Conrads *Heart of Darkness*. Door tal van tegenslagen duurden de opnamen bijna 1,5 jaar en steeg het budget van 12 miljoen dollar naar meer dan 30 miljoen. Alle rampspoed was al snel vergeten toen Coppola in 1979 zijn tweede Gouden Palm won en later ook nog twee Oscars. In de jaren tachtig maakte Coppola prachtfilms als *The Outsiders* en *Rumble Fish*, in 1990 voltooide hij zijn Godfathertrilogie met *Part III*. In 1992 regisseerde en produceerde hij *Bram Stoker's Dracula*, in 1996 maakte hij *Jack*, met Robin Williams als kind in het lichaam van een volwassene, en in 1997 volgde de John Grisham-verfilming *The Rainmaker*.

Pas vele jaren later, in 2007, kwam Coppola met *Youth Without Youth*, die critici deed verzuchten dat ook grootmeesters weleens de mist in gaan. In 2009 maakte hij *Tetro*, dat de Cannes-parallesectie Quinzaine des Cinéastes opende; in 2011 volgde *Twixt*, die de Nederlandse bioscopen niet meer haalde. Daarna was hij vooral actief als wijnhandelaar en producent van de films van zijn kinderen.

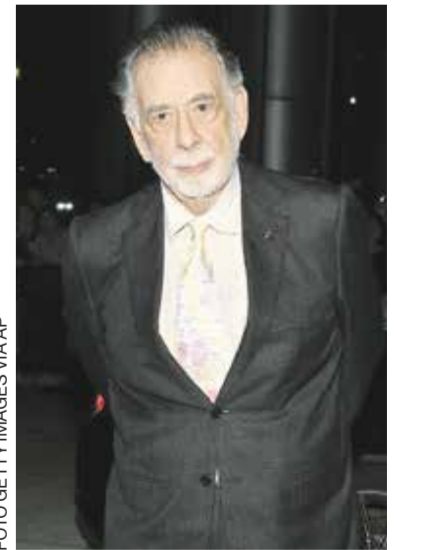

FOTO GETTY IMAGES VIA AP

Er mag - weer - gezongen worden

De musicalfilm is terug. De heropleving van het genre gaat gepaard met een verschuiving in wat een musical inhoudt, zo laten - *Emilia Pérez*, *Kneecap* en *Monsieur Aznavour* zien.

Roozje van der Kamp

Denk aan musicals en je denkt aan synchrone dansroutines en lachende gezichten. Misschien springt iemand op een tafel of staart een ander bedroefd in de camera terwijl hij een solo zingt. Je denkt waarschijnlijk niet aan drie Ierse jongens die rappen over drugs en burgerrechten. Of aan een advocaat die wordt omringd door dokters die al dansend zingen over vaginoplastiek. Tijdens Paff tonen drie totaal verschillende musicals de verschillende kanten van een veranderend genre. Musical is een genre dat in de laatste jaren geregisseerde producties, maar voelen toch waarachtig aan. Niet vanwege hun realisme – een musical is immers verheven boven de werkelijkheid – maar vanwege de intensiteit van de emotie. Musical is optimistisch en kleurrijk, zelfs als ze over tragedie gaan. Meestal eindigen ze dan ook op een vrolijke noot.

In de beginjaren van Hollywood, nadat filmgeluid zijn intrede had gedaan, draaide de Amerikaanse filmindustrie op musicals. In de jaren dertig tot vijftig kregen verschillende kleine musicalproducties hun filmversie. Dit zogeheten gouden tijdperk van de musical doet nog het meeste denken aan de recentelijke superheldengekte, waarin zo'n beetje elke marginale superheld zijn eigen franchise kreeg en Marvel de meeste bioscoopbezoekers wist te lokken.

In de tweede helft van de vorige eeuw vielen musicalfilms uit de gratie, zozeer zelfs dat alleen al de omschrijving 'musical' het grote publiek jarenlang afschrikte. Het lukte uitbreken in dans en zang van personages werd niet langer vrolijk, maar irritant gevonden. Uitzonderingen zijn de geanimeerde sprookjes van Disney. Maar zelfs in de liveaction-remake *Mulan* (2020) waren geen van de liedjes uit het origineel te bespeuren. Dat zou volgens regisseur Niki Caro afdoen aan de realistische toon van de film: mensen beginnen niet te zingen als ze aan een oorlog meedoen, zei ze.

Donker en rauw

Inmiddels is de musical aan een comeback bezig. Een die zijn oorsprong vindt in het begin van de eeuw, maar die de laatste jaren in een stroomversnelling is geraakt met films als *La La Land* (2016), *West Side Story* (2021), *Annette* (2021), *Barbie* (2023), *Wonka* (2023) en *Joker 2* (2024).

Het kleurrijke optimisme van de oude musical heeft plaatsgemaakt voor een ruigere kant. Musical is donkerder geworden, zowel in het kleurgebruik als in de thematiek. *La La Land* lijkt in veel opzichten op een traditionele musical, maar zelfs deze film onderlijnt in de loop van het verhaal de regels van het genre. De twee hoofdpersonen eindigen bijvoorbeeld niet met elkaar.

Toen *Emilia Pérez* afgelopen mei de harten van het publiek van het filmfestival van Cannes veroverde, kwam dat deels vanwege de tegenstelde genres die Jacques Audiard in zijn film combineert. *Emilia Pérez* is namelijk een grimmige crimethriller en maffe musical ineens. Een advocaat wordt ingehuurd om een Mexicaanse drugsbaron te helpen een nieuw leven als vrouw te beginnen. Niet om

Emilia Pérez is het verhaal van een Mexicaanse drugsbaron die in transitie gaat.

Musicals zijn donkerder geworden, zowel in kleurgebruik als in de thematiek

aan een vijand te ontsnappen, maar uit oprechte gevoelens van genderdysforie.

Deze musical heeft iets rauws. Hij draait niet om de strakste dansroutines of de zuiverste stemmen. De musicalnummers zelf zijn niet de voornaamste aantrekkingskracht van de film, hoewel het moeilijk is om die voor te stellen zonder het muzikale element. In deze moderne musical zijn het juist de gebeurtenissen die onrealistisch aanvoelen (waarom krijgt juist een advocaat de taak om een chirurg voor een genderbevestigende operatie te vinden?), terwijl de wereld waarin deze gebeurtenissen zich afspelen realistisch aan doet.

Musicals over muzikanten

Emilia Pérez is een film die niet verheven is boven de werkelijkheid, maar zich juist met de wereld wil verbinden. Audiard behandelt thema's als machismo en drugscriminaliteit in Latijns-Amerika. Zijn verhaal over een Mexicaanse drugsbaron die in transitie gaat, gaat net zo goed over een land dat volgens hem aan verandering toe is. Dat de gevaarlijke drugsbaron een lieve moeder en liefdadigheidswerker wordt, is geen toeval.

In *Kneecap* hebben de muzikale scènes wel iets te maken met het onderwerp, maar ook deze film speelt met fictie en realiteit. De film vertelt het gefictionaliseerde ontstaansverhaal van de (echt bestaande) Ierse rapgroep Kneecap, die in het Iers-Gaelisch muziek maakt. De drie rappers spelen cartooneske versies van zichzelf. Het is een opzweepend verhaal, waarin de muziek de lijm vormt tussen de komische en de opstandige neigingen van de film.

Kneecap vertelt het gefictionaliseerde ontstaansverhaal van de - echt bestaande - Ierse rapgroep Kneecap.

Muziek is voor de groep Kneecap een instrument voor politieke verandering, het rappen in het Iers-Gaelisch een daad van verzet. Zoals de vader van een van de jongens in de film zegt: "Elk woord dat in het Iers wordt gesproken, is een kogel die wordt afgevuurd voor de Ierse vrijheid."

Kneecap is speels, net zoals de musical van weleer, maar heeft rafelrandjes. Er wordt op het beeld getekend. En de film steekt de draak met zichzelf. Iemand heeft het bijvoorbeeld over de onwil van mensen om ondertiteling te lezen.

De muzikale biopic *Monsieur Aznavour* is de meest ongecompliceerde van de drie muzikale films. De film gaat over het leven van de Frans-Armeense zanger en acteur Charles Aznavour (gespeeld door Tahar Rahim, die maan-

Tahar Rahim volgde maandenlang zangles om de stem van Charles Aznavour na te bootsen.

De waarheid is buigzaam

Nee, *The Apprentice* gaat níet over Donald Trump, benadrukt de maker. Het is kletspraat: de film laat Trump precies zien zoals we hem kennen.

Jan Pieter Ekker

Maria Bakalova en Sebastian Stan in *The Apprentice*. BEELD AP

De Deens-Iraanse regisseur Ali Abbasi was op voorhand gewaarschuwd dat hij beter geen film over Donald Trump kon maken na zijn alom geprezen *Holy Spider* (2022). "Iedereen zei: 'Als je iets over de wereld wilt vertellen, doe dat dan op een aangename, metaforische manier. Wat dacht je van een film over de Tweede Wereldoorlog? Een film over de Amerikaanse onafhankelijkheid of het Romeinse Rijk?' Uiteindelijk kwamen we terecht bij *Planet of the Apes*," grapte Abbasi na de première van *The Apprentice* in Cannes. "Er is geen aangename, metaforische manier om met de opkomende golf van fascisme om te gaan."

Aan het begin van *The Apprentice* (de film is vernoemd naar de NBC-serie waarin Trump op zoek ging naar een troonopvolger) verschijnt een disclaimer in beeld: de film is gebaseerd op feiten, maar het verhaal is fictief. En Abbasi laat niet na te benadrukken dat *The Apprentice* geen film over Trump is, maar over het systeem dat al bestond en dat hij naar zijn hand zette.

De waarheid is buigzaam

Het is kletspraat, *The Apprentice* is wél een film over Trump. Over zijn vormende jaren in de jaren zeventig, toen hij nog een onzekere, door succesdrang gedreven bluffer was, die zich probeert te onworstelen aan zijn dominante, kille vader: de New Yorkse vastgoedontwikkelaar Fred Trump.

Dat lukt als hij een faustiaanse deal sluit met de invloedrijke, überfoute, zéér rechtse en conservatieve advocaat en politieke fixer Roy Cohn. Die leert hem drie lessen: 1. 'Attack,

attack, attack!' 2. Ontken altijd alles; en 3. Wat er ook gebeurt, je zegt altijd dat je hebt gewonnen. De waarheid is buigzaam, creëer je eigen werkelijkheid.

Onder invloed van Cohn verandert Trump razendsnel in de brute narcist die we kennen. Een man die, als hij zich in andere kringen gaat bewegen, zijn (eerste, in 2022 overleden) echtgenote Ivana niet meer ziet staan. Om hun huwelijk nieuw leven in te blazen, doet Ivana haar echtgenoot dan een boek over de g-spot cadeau. Trump kan er niet om lachen, er ontstaat ruzie, hij smijt haar op het hoopvolle tapijt van hun luxe loft en verkracht haar. "Heb ik je g-spot gevonden?" zegt hij na afloop.

Volgens de makers is de plastisch verbeelde verkachtingsscène gebaseerd op details die aan het licht kwamen tijdens de rechtszaak over de scheiding van het koppel in 1990. In 2015 heeft Ivana Trump haar verklaring echter herroepen. Ze had het niet letterlijk bedoeld, zei ze; ze had zich aangerand gevoeld. Miljardair Dan Snyder, een vriend van Trump die in de film had geïnvesteerd omdat hij de indruk had dat het een vleiend portret van de 45ste president van de Verenigde Staten zou worden, was woest toen hij de scène te zien kreeg en eiste zijn geld terug.

Niet onder de indruk

Het was niet de enige controverse; voordat de film in Cannes in wereldpremière ging, dreigde Trumps campagne team met een rechtszaak 'om de flagrant valse beweringen van deze zogenaamde filmmakers aan te pakken'. "Deze rotzooi is pure fictie die leugens opblaast die allang zijn ontkracht. Net als bij de illegale Bidenprocessen is dit verkiezings-ingemenging door de Hollywoodelites, die weten dat president Trump het Witte Huis zal heroveren en de kandidaat van hun keuze zal verslaan omdat niets van wat ze hebben gedaan heeft gewerkt," aldus Steven Cheung, de woordvoerder van de Trumpcampagne.

Attack, attack, attack! Abbasi toonde zich niet onder de indruk. "Iedereen heeft het erover dat Trump zo veel mensen aanklaagt. Maar niemand heeft het over het gebrek aan succes bij al die zaken die hij aanspant." Tot een rechtszaak kwam het overigens (nog) niet.

Abbasi boekte nog een ander succes. Eind augustus liet het kleine Briarcliff Entertainment (dat lang geleden ook Michael Moore's spraakmakende documentaire *Fahrenheit 9/11* uitbracht) weten *The Apprentice* in de Amerikaanse bioscopen uit te brengen. Geen andere distributeur of studio durfde dat eerder aan, uit angst voor repraesailles als Trump opnieuw tot president zou worden gekozen.

Vanaf 11 oktober is *The Apprentice* te zien in de Amerikaanse bioscopen, een maand voor de verkiezingen op 5 november. Tot geluk van Abbasi; in Cannes noemde hij de Amerikaanse verkiezingen al het perfecte promotie-evenement voor zijn film.

‘Seks, dat heb je niet met één film uitgeput’

In *Sex* laat de Noorse filmmaker Dag Johan Haugerud zijn personages vooral over seks praten – vrijuit, openhartig, taboedoorbrekend. ‘Volgens mij praten we te weinig over seks.’

Joost Broerem-Huitenga

De Noorse romanschrijver en filmmaker Dag Johan Haugerud heeft niets op met het onderscheid tussen ‘praatfilms’ en ‘actiefilms’. Ja, er wordt voornamelijk gepraat in zijn films, en zeker in het drielুক *Sex*, *Dreams* en *Love* – de eerste van de drie films is op Paff te zien. Maar dat betekent niet dat er niets gebeurt, benadrukt de regisseur.

“Praten, dat is wat we als mensen het meeste doen in ons leven, het is onze belangrijkste handeling. Alle conflicten komen voort uit praten, en hopelijk soms ook de oplossingen.” De titel ten spijt is er in *Sex* dan ook weinig naakt te zien – er wordt vooral over liefde gepraat. Dat heeft er ook mee te maken dat Haugerud vindt dat het vrijwel onmogelijk is om een waarachtige seksscène te filmen.

“Wat voor seks we lekker vinden, waar we opgewonden van raken, dat is zó persoonlijk. Dus ik kan acteurs niet vragen: doe een seksscène zoals je zelf seks zou hebben; dat is veel te intiem. Daarom komt filmseks nooit ook maar in de buurt van echte seks – ik kan geen film bedenken waarin ik de seksscènes interessant of plezierig vind.”

‘We doen maar wat’

Niet dat Haugerud het frustrerend vindt dat hij de intimiteit waarnaar zijn film vernoemd is niet kan tonen. Integendeel. “Volgens mij praten we te weinig over seks – over hoe we seks hebben, hoe we seks willen, wat we opwindend vinden, wat het met ons doet. We doen maar wat, eigenlijk, met veel onbegrip en frustratie tussen partners als gevolg.”

In *Sex* wordt vrijuit en openhartig gepraat over seks, op een manier die volstrekt realistisch aanvoelt maar in feite zeer zeldzaam is. “Ik heb vrienden die zo over seks kunnen praten: volledig open, praktisch, wars van de mystiek die we vaak in stand willen houden. Ik vind dat heel inspirerend, volgens mij zou het heel gezond zijn om die taboes wat los te laten. Al vinden sommige mensen het taboe juist opwindend, natuurlijk!”

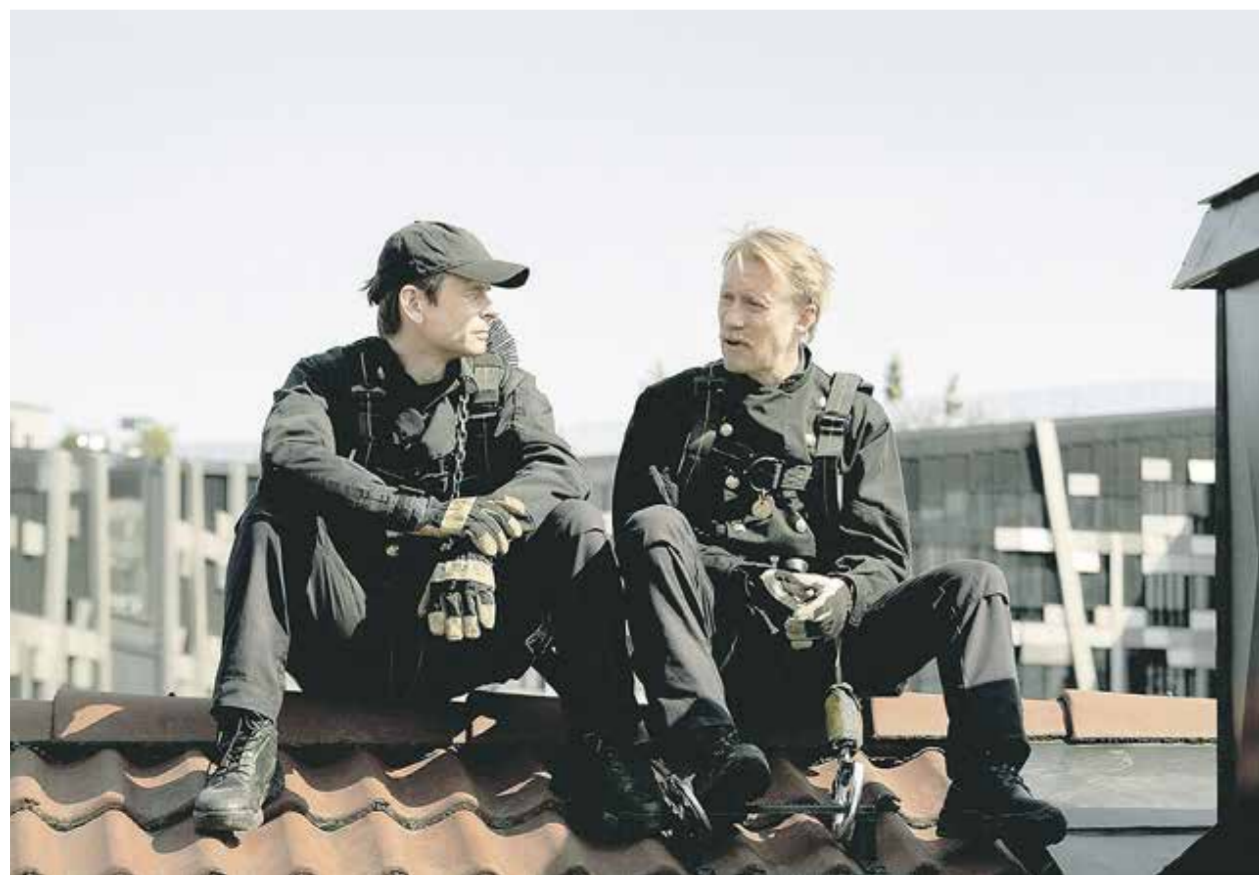
Nooit uitgepraat

Na zijn vorige film, het ruim tweeën-half uur durende *Barn*, had Haugerud zich eigenlijk voorgenomen een drielুক aan korte films te maken. Maar drie speelfilms bleken makkelijker te financieren. Het bleek geen enkel probleem de ideeën tot speelfilm lengte uit te werken. “Dit zijn onderwerpen waar je in principe eindeloos over door kunt praten en denken. ‘Seks’, dat heb je niet met één film uitgeput, er zijn altijd weer nieuwe invalshoeken te vinden.”

Hoewel de drie films volledig los van elkaar staan, heeft Haugerud ze wel van meet af aan als een drielúk ontwikkeld. Niet vanuit een strikte scheiding van de drie thema’s die erin centraal staan, maar juist met een scherp oog voor hoe ze samenhangen.

“Liefde draait om een droom die je over die relatie hebt. We dromen over seks, seks en liefde gaan hand in hand. In feite zijn de dromen voor mij de sleutel naar alles – niet alleen onze dromen’s nachts maar ook de dagdromen en idealen en ambities die ons dagelijks leven vormgeven.”

De titel ten spijt is er in *Sex* weinig naakt te zien. FOTO AGNETE BRUN

Het duurde lang voor ze de film daadwerkelijk kon gaan maken. Ondertussen werd haar hoofdrolspeler telkens een jaartje ouder. Regisseur en scenarist Bobbie Koek vertelt over de race tegen de klok na haar ontdekking van tiener Zeb Claessen. Hij was voor Koek de gedroomde vertolker van de 16-jarige Noah, die in haar speelfilmdebuut *Paradijs* op een dag zijn baby op de stoep gedumpt krijgt.

“Het heeft uiteindelijk vijfenhalf jaar geduurd, van het allereerste idee voor de film tot de laatste montagefase,” vertelt Koek. “Ik begon al vroeg in de ontwikkeling van *Paradijs* te casten. Ik werk graag met een combinatie van geschoolde en niet-geschoolde acteurs. Ik vind ze op straat, soms scout ik ook een hele dag op internet. Of het zijn mensen uit andere kunst disciplines: mimers, spokenwordartiesten.”

Koek (39) is dochter van theatermaker Paul Koek. Ze werd actrice en speelde onder meer zes jaar in de televisieserie *Kinderen geen bezwaar*, voor ze in 2010 besloot dat ze zelf filmmaker wilde worden. Ze volgde de regieopleiding van de Nederlandse Filmacademie, maakte in 2016 de korte film *Tamu* en regisseerde en schreef mee aan de jongenserie *A Teenage Love Affair*. Voor de serie deed ze ook de casting, daarnaast werkt ze als casting director voor andere regisseurs.

Billy Elliot

Van haar hoofdrolspeler Claessen zag ze eerst een kinderfoto. Koek: “Een van mijn lievelingsfilms is *Billy Elliot*, ik dacht: ik heb mijn eigen Billy Elliot gevonden. Ik wist meteen dat hij Noah moest spelen. Maar de financiering was nog niet rond, bij elke subsidie die werd toegekend moest ik checken of hij inmiddels niet te oud was. Heel heftig, die onzekerheid. Vooral voor hem.”

Maar al heeft hij niet per se de ambitie om acteur te worden, 18 is hij nu, het lukte om Claessen in de film te houden. Deze Amsterdamse jongen met zijn ondoorgroende uitstraling is misschien wel de grootste kracht van *Paradijs*. De film verbeeldt veel facetten van het thema ouderschap, maar is in zijn uitwerking een roadmovie met een tragikomisch tintje.

Na een ruzie met zijn moeder Tineke stapte Noah met baby in draagzak op de brommer; in lange filmsequenties reist hij door lege landschappen naar het zuiden om de moeder van baby Ziggy op te sporen. Langzaam ontstaat een band met zijn zoon, terwijl Tineke duizend doden sterft nu ze haar zoon moet loslaten.

Pot van emoties

Het beeld van die jongen met zijn baby op de brommer kreeg Koek tijdens een vakantie in Thailand. Ze sprong op, pakte haar laptop en begon een synopsis te tikken. “Mijn zoon was toen anderhalf. Ik heb geen postnatale depressie gehad, maar na een heel traumatische bevalling was ik wel in shock. Ik moest heel erg wennen aan het moederschap en ik heb me daar lang schuldig over gevoeld.”

Ze vindt dat er opener moet worden gepraat over de keerzijden en onzekerheden van ouderschap. “Wanneer je een kind krijgt, komen er zo veel meningen en theorieën op je af dat je er soms door wordt lamgeslagen. Je kunt je al snel een slechte ouder voelen. Maar ouder worden is ook een vorm van opgroeien – én leren loslaten. Het leek me

‘Alle emoties worden in de film uitvergroot omdat de ouder hier een puber is met een baby’

mooi om dat samen te brengen met een ander moment van opgroeien; de puberteit. Alle emoties worden in de film uitvergroot omdat de ouder hier een puber is met een baby.”

Geen romcomsausje

Tineke, de ouder van die puber met een baby in de film, is op haar beurt een alleenstaande moeder. Actrice, zangeres en theatermaker Ellen ten Damme (57) keert in *Paradijs* als Tineke na twintig jaar terug op het witte doek. Ten Damme: “Ik doe geen enkele moeite om aan filmrollen te komen, ik heb me helemaal op mijn liveoptredens gefocust.”

Ze sloeg ook vaak filmwerk af. “Ik werd soms niet goed van de vrouwenrollen die ik aangeboden kreeg. De vrouw van een man die vreemdging en dan moest je huilen. Of de hoer spelen. Ik wilde niet meer meewerken aan onnozele mannenfantasiën. Maar nu vond ik het script erg mooi.

‘Ik heb mijn Billy Elliot gevonden’

In *Paradijs* vindt de 16-jarige Noah zijn baby op de stoep. Met kind in draagzak vertrekt hij op de brommer om de moeder te vinden. Een gesprek met filmmaker Bobbie Koek en Ellen ten Damme, die Noahs moeder speelt.

Marjolijn de Cocq

Ellen ten Damme speelt de moeder van Noah, een rol van de Amsterdamse tiener Zeb Claessen.

Filmmaker Bobbie Koek.

Deze film gaat over een echte moeder, zonder dat romcomachtige sausje.”

In de regieaanpak van Koek brachten Claessen en Ten Damme voorafgaand aan de opnamen samen een weekend door in hun filmhuis in Noord-Holland. Koek: “Ik vind die bonding heel belangrijk. De voorbereiding voerde nog veel verder dan wat je in de film terugziet, dat is omdat ik veel met onervaren acteurs werk die ik zo in hun rol laat groeien. Ik probeer voor hen een fictieve werkelijkheid te creëren.”

Ten Damme: “Het is een grondige aanpak, meestal is er geen tijd voor. Ik vond het wel leuk. Ik ben zelf eigenlijk vergeten om kinderen te krijgen, dat is een ander verhaal. Maar zo sloeg ik een paar fases over. Als puber ben je niet zo heel close met je moeder en dat was Zeb ook niet, hij is een coole gast.”

Lachend, met de blik op Koek: “We zijn gewoon ontsnapt hoor, in dat weekend. We zijn uitgegaan in Wormerveer. En naar de kermis geweest in Volendam.”

Acht acterende baby’s

Voor baby Ziggy in de film werden acht baby’s ingezet, waaronder twee tweelingen. De ouders waren op de set en konden hun grenzen aangeven, daarnaast waren er baby-begeleiders. Soms lijkt het haast of de baby mee-actert, scènes ontstonden ook door met de situatie mee te bewegen. Koek: “Ik wilde een huilende baby waardoor Noah niet kan slapen en boos wordt. Maar de baby bleef maar kletsen en omrollen. Toen heb ik besloten: laten we dat dan maar gebruiken. Het bleek goud voor de film.”

Noahs moeder Tineke houdt afstand van de baby, ze verlangt van haar zoon dat hij zijn verantwoordelijkheid neemt. Ten Damme: “Het is een complexe situatie als je kind zo jong zelf een kind krijgt. Ze is ogenschijnlijk niet zo’n heel erg warme moeder. Dat voelde soms tegennaatuurlijk in de opnames. Er is een scène waarin ze de baby plompverloren aan Noah overhandigt: hier heb je hem. Terwijl je met zo’n kleintje natuurlijk eigenlijk heel poezelig wil doen.”

Koek: “Ik ben opgegroeid in Roelofarendsveen, daar heerst echt een no-nonsense mentaliteit die ik in de film heb willen overbrengen. Ik geloof een relatie juist veel meer als er niet de hele tijd wordt gezegd dat je van elkaar houdt. Ik zie daar juist liefde in.”

Ten Damme: “Het is ook juist dat niet-sentimentele dat maakt dat de relatie tussen Tineke en Noah echt overkomt. Je doet alleen maar nonchalant als je elkaar goed kent, dan hoef je de schijn niet op te houden.”

Na de vertoning van *Paradijs* op zaterdag 5 oktober om 18.45 uur is er een Q&A met Bobbie Koek.

In *Anora* haalt een sekswerker een week door met de zoon van een Russische oligarch. Onder: Sean Baker.

Brooklyn Prince en Willem Dafoe in *The Florida Project*.
BEELD FILMDEPOT

Het budget voor *Take Out* was zo laag dat op video werd gedraaid en het restaurant tijdens de opnames gewoon open bleef.

De onderkant van de samenleving, de rafelranden van de maatschappij; dat is waar de films van de Amerikaanse regisseur Sean Baker zich afspelen. Hij is verre van de eerste of enige die de camera daarop richt, maar het is de manier waarop hij dat doet die hem onderscheidt. En onderscheidingen oplevert. Zijn nieuwste film *Anora* won op het afgelopen filmfestival in Cannes de Gouden Palm.

Anora is een eigenzinnige en van illusies ontdane variant op *Pretty Woman*, over een sekswerker die een week doorhaalt met de zoon van een Russische oligarch. De film past naadloos in een oeuvre waarin Baker onvermoeibaar oog heeft voor de verschoppelingen en gemarginaliseerden. En waarin hij trouw vasthoudt aan een onafhankelijke, op de werkelijkheid geënte manier van filmmaken.

Zijn films zijn neorealisme in zuurstokkleuren. Ze zijn levendig en soms zelfs sprookjesachtig. Zie bijvoorbeeld hoe hij in de opening van *Red Rocket* (2021) aan *The Wizard of Oz* refereert als hij een Texaanse olieraffinaderij, met zijn schoorstenen en torens, laat opdoemen aan het einde van de straat zoals Emerald City met zijn gifgroene gloed dat deed aan het einde van de yellow brick road.

Trouwvideo's en bedrijfsfilmpjes

Sean Baker werd in 1971 geboren in het noorden van New Jersey. Hij studeerde film aan de universiteit van New York en zag in de jaren die volgden verschillende studiegenoten via bijbaantjes de filmindustrie uit rollen. Vastbesloten dat hem dat niet zou gebeuren, schraapte hij in de jaren negentig zijn geld bijeen met het monteren van trouwvideo's en bedrijfsfilmpjes. Alles om maar een voet tussen die filmdeur te houden. "Op een zeker moment was ik zo aan het hosselen dat ik een kopieerservice runde, omdat ik nu eenmaal tien videorecorders had," vertelde hij aan *The Creative Independent*.

Wie de evolutie van Bakers stijl tot de wortels wil herleiden, komt uit bij zijn tweede film *Take Out* (2004), geregisseerd samen met Shih-Ching Tsou, die hij ontmoette op een montageworkshop en met wie hij een tijdje samenwoonde boven een Chinees restaurant. In zo'n restaurant werkt de illegaal in New York verblijvende migrant Ming Ding als bezorger in de film. Gedurende een nacht waarin de regen almaar striemender omlaag komt, werkt hij zich een slag in de rondte om een schuld af te betalen.

Het budget voor de film was zo laag dat op video werd gedraaid en het restaurant tijdens de opnames gewoon open bleef. Net als opvolger *Prince of Broadway* (2008) zette Baker zijn personages midden in het rumoer van New York. Het is een hoeksteen van wat zijn signatuur zou worden: filmen op het snijvlak van de realiteit, draaien in een omgeving die hij niet volledig in de hand heeft, de beperkingen van krappe budgetten in zijn voordeel keren.

Zo schoot hij zijn doorbraak *Tangerine* (2015) volledig op iPhones. Van die goedkope manier van filmen maakte Baker het visuele handelsmerk van de film. *Tangerine* is een film die je met zijn knetterende energie aan de hand van twee transgender sekswerkers (sinds *Starlet* uit 2012 gaan al zijn films over sekswerkers) door Los Angeles sleept.

Neorealisme in zuurstokkleuren

Sean Baker is gestaag uitgegroeid tot modern chroniqueur van de rafelranden van Amerika en kroonjuweel van de indiefilm. Zijn nieuwste film *Anora* is een realistische variant op *Pretty Woman* en won in Cannes de Gouden Palm.

Elise van Dam

Een misvatting van veel films die de realiteit aan die onderkant van de samenleving willen laten zien, is dat ze die vooral zo grauw mogelijk in beeld brengen. Baker noemde dat in een interview met vakblad *Backstage* 'manipulatief en neerbuigend'.

Het is de blik van de maatschappij die deze levens marginaliseert, die daar stigma's op plakt, zo stelt hij. En het is de kracht van zijn werk dat hij die blik buiten zijn films houdt. Dat hij deze mensen juist het centrum van hun eigen bestaan maakt; hun levens niet klein en onzichtbaar, maar groots en overrompend.

Daarbij velt hij nooit een oordeel over zijn personages, iets wat misschien het meest schuurt in *Red Rocket*, over pornoacteur Mikey Saber (gespeeld door een geweldige Simon Rex) die, als zijn carrière in het slop raakt, terugkeert naar Texas om zich te verzoenen met zijn vrouw. Dat

is althans wat hij haar zegt, maar Mikey is een pathologische leugenaar, een parasitaire manipulator.

Wafels als avondeten

Als Saber in een donutzaak tiener Strawberry ontmoet, ruikt hij kansen om haar te introduceren in de porno-industrie en begint haar in te palmen. Mikey is zo iemand die mateloos irriteert, maar je toch ook inpakt met zijn charisma. Precies dat maakt *Red Rocket* ongemakkelijk. Het is aan de kijker om zich te verhouden tot Mikey, de film laat alleen zijn realiteit zien.

De cast van *Red Rocket* bestond deels uit professionele acteurs en deels uit mensen die Baker direct uit de omgeving plukte. Het is een combinatie die hij gedurende zijn carrière steeds gehanteerd heeft en die de films een mate van authenticiteit meegeeft.

Zo dankte Bria Vinaite, die in *The Florida Project* (2017) een jonge alleenstaande moeder speelt, die rol aan haar video's op Instagram waarin ze onder meer marihuana de hemel in prijs. De destijds 6-jarige Brooklyn Prince, die zo indrukwekkend is als haar dochter, speelde in reclames. En de manager van het motel waar de twee wonen wordt vertolkt door Hollywoodster Willem Dafoe.

De film schijnt een licht op een veelvoorkomende situatie in Amerika: arme gezinnen die in goedkope motels wonen als laatste station voor dakloosheid. In een pasteleurig motel onder de rook van Disneyland spendeert de 6-jarige Moonnee een zomervakantie van ijsjes, ravotten en wafels als avondeten.

Slechts in de marges toont Baker de keerzijde van dit bestaan. Dat is geen ontkenning of relativisering daarvan. In de leefwereld van Moonnee zijn het simpelweg de rafelranden en niet het middelpunt.

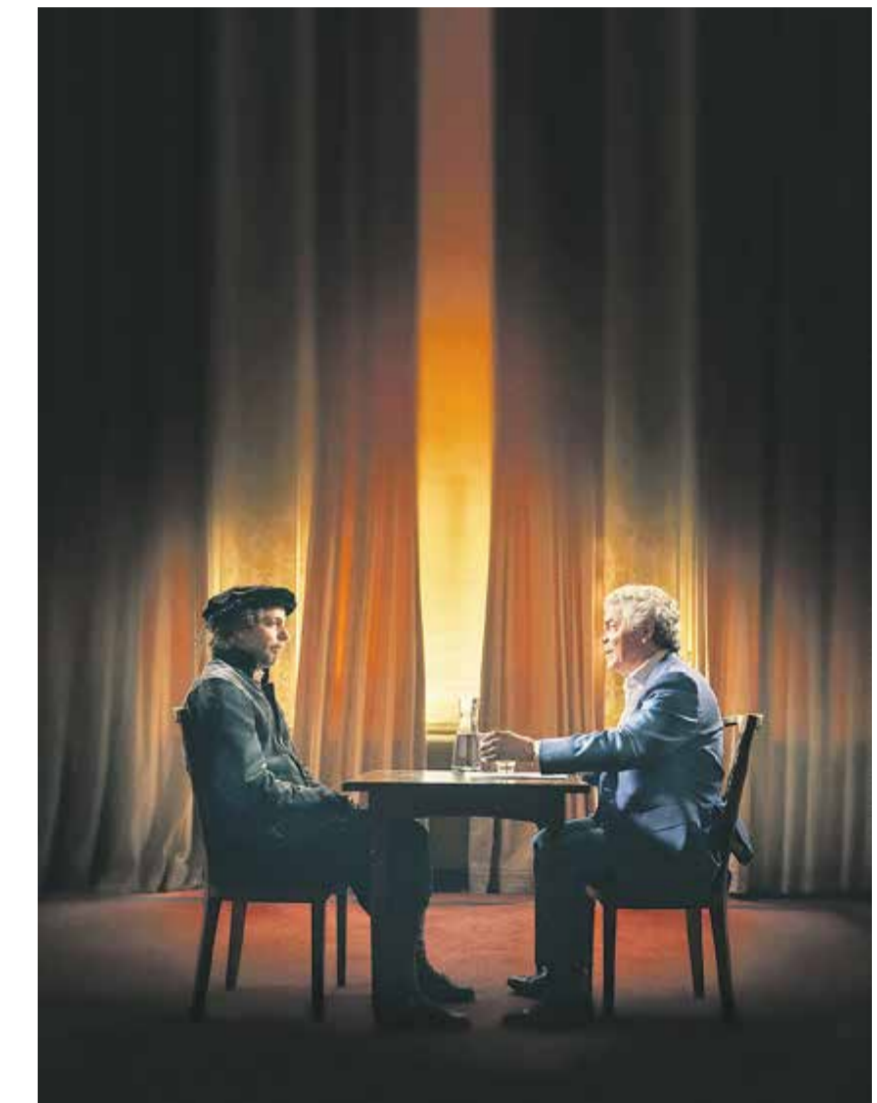
Door in zijn films niet steeds de nadruk te leggen op de

Hij maakt hun levens niet klein en onzichtbaar, maar groots en overrompend

grauwe bestanddelen, toont Baker dat een leven aan die beruchte onderkant van de samenleving ook kleur heeft, dimensies en een waaier aan emoties. Dat maakt dat zijn films niet als een blik op de realiteit voelen, maar als de realiteit zelf. En juist dat maakt een einde als dat van *The Florida Project* – als die rafelranden het bestaan van Moonnee openrijten – zo hartverscheurend.

Kijken in de ziel, maar dan met de Nachtwacht

In *Praten met de Nachtwacht* gaat journalist/presentator Coen Verbraak op zijn kenmerkende wijze in gesprek met de belangrijkste personages uit de Nachtwacht. **Jan Pieter Ekker**

Coen Verbraak in gesprek met Rembrandt, sprankelend gespeeld door Ramsey Nasr.
FOTO SEPTEMBER FILM

Tussen 1639 en 1642 schilderde Rembrandt van Rijn zijn schuttersstuk *De compagnie van kapitein Frans Banninck Cocq en luitenant Willem van Ruytenburgh maakt zich gereed om uit te marcheren* – zijn beroemdste en grootste doek, vandaag de dag beter bekend als de Nachtwacht.

In *Praten met de Nachtwacht* gaat journalist en presentator Coen Verbraak op de voor hem kenmerkende wijze in gesprek met de belangrijkste personages op het immense doek. Kapitein Frans Banninck Cocq (René van Zinnicq Bergmann), luitenant Willem van Ruytenburgh (Joris Smit), muskietier Jan van der Leede (Tijn Docter), vaandeldrager Jan Vischer Cornelissen (Minne Koole) en trommelenaar Jacob Jorisz (Ruben Brinkman): ze komen allemaal bij hem aan tafel.

Saskia van Uylenburgh

Rembrandt – sprankelend gespeeld door tweevoudig Louis d'Or- en Gouden Kalfwinnaar Ramsey Nasr – vertelt natuurlijk ook zelf over zijn leven en werk; zijn vrouw Saskia van Uylenburgh (Anna Raadsveld) komt ook uitgebreid aan het woord. In de regie van Theu Boermans levert dat een soort *Kijken in de ziel van de Nachtwacht* op.

Het concept van *Praten met de Nachtwacht* is bedacht door producenten Joost de Wolf en Anton Smit,

die al snel de hulp inriepen van De Wolfs partner Fieke Tissink. Zij is opgeleid als kunsthistoricus, heeft lang op de afdeling educatie van het Rijksmuseum gewerkt en een museumgids voor het Rembrandthuis geschreven. Tissink: "Ik zei: dan ga ik er wel voor zorgen dat wat er wordt gezegd, ergens op slaat."

Tissink koos de personages, verzorgde de acteurs van literatuur en artikelen (een belangrijke bron was *Amsterdam en de Nachtwacht – De mannen op het meesterwerk van Rembrandt* van Gabri van Tussenbroek, dat rond die tijd uitkwam) en schreef stukjes voor ze op basis van haar eigen research. Ze had zo iets al eerder gedaan voor het programma *Beeldenstorm*, waarin voormalig Rijksmuseumdirecteur Henk van Os kunst toegankelijk maakte voor een groot publiek.

Voorkeur voor Van der Helst

De vragen kregen de acteurs niet van tevoren, ze moesten dus improviseren met de kennis die ze hadden. Of alles helemaal klopt, durft ze niet met zekerheid te zeggen. Veel is sowieso nog steeds onzeker, aldus Tissink, zoals de plek waar de Nachtwacht is geschilderd. "We hebben lang gedacht dat dat op de binnenplaats van het Rembrandthuis was, maar toen we daar tijdens de opnames waren, kregen we te horen dat inmiddels dachten dat Rembrandt een grote ruimte in de buurt moet hebben gehuurd."

Verbraak vraagt Visscher Cornelissen of hij misschien op mannen valt; Banninck Cocq laat zich tegen Verbraak ontvallen dat Rembrandt in eerste instantie niet zijn voorkeur had, maar dat hij eigenlijk Van der Helst in gedachten had. Van Ruytenburgh pocht dat hij Rembrandt heeft doorgedrukt nadat hij diens *Vaandeldrager* had gezien.

Amateurtoneel

"Ze hadden de keuze uit plusminus 170 schilders en Van der Helst was de beroemdste in die tijd. Dus het zou kunnen dat Banninck Cocq liever had gezien dat Van der Helst hem had geschilderd. Het is geen dorre geschiedenisles, we houden het allemaal een beetje open. Er worden meer vragen opgeroepen dan beantwoord, maar dat vind ik er juist wel leuk aan."

Tissink speelt zelf ook een piepklein rolletje als Rembrandts huisvrouw. "Het was deels uit noodzaak, want we hadden geen enorm budget, en ik heb vroeger wel aan amateurtoneel gedaan. Ik zit er twee keer in: aan het bed van Saskia en ik stuur Frans Banninck Cocq naar huis, die al een uur op Rembrandt zit te wachten." Met een lach: "Ik luisterde nauwelijks naar Theu [Boermans], dus het moest best vaak over."

Na de vertoning op vrijdag 4 oktober 19.00 uur is er een Q&A met Coen Verbraak.

Alle films van A tot V

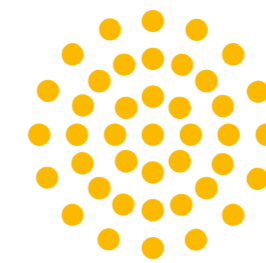
Op Paff kun je je vijf dagen onderdompelen in de mooiste, meest gelauwerde arthousefilms van het komende seizoen – én twee gerestaureerde klassiekers.

Jan Pieter Ekker en Joost Broeren-Huitenga

HET BOEK VAN ALLE DINGEN

"Het leven is een strijd; alleen nietsnutten zijn gelukkig," houdt de strikte vader van de 9-jarige Thomas zijn zoon voor. Vader bestiert zijn gezin in de jaren vijftig met de Bijbel in de ene hand en een riem in de andere. Thomas' uitweg is zijn rijke fantasie, waar hij bijvoorbeeld gesprekken heeft met een andere veelgeplaaide zoon: Jezus Christus. Ook bij een ruimdenkende buurvrouw, die door de andere kinderen in zijn wijk als heks wordt gezien, krijgt hij bijstand. "Geluk begint met niet meer bang zijn," zegt ze, en dat neemt Thomas ter harte. Na *Madelief* (1994) en *Polleke* (2003) is *Het boek van alle dingen* de derde verfilming door Ineke Houtman van een boek van Guus Kuijer. Een verhaal vanuit het perspectief van een kind, maar vol volwassen thema's en inzichten. Want als Thomas eenmaal in opstand komt, sluiten ook zijn rebellerende tienerzus en voorheen volgzame moeder zich aan bij 'het verzet'.

IN LIEBE, EURE HILDE

Een biografie van een veel te kort leven. In de vroege jaren van de Tweede Wereldoorlog zette de Berlijnse Hilde Coppi zich samen met haar man Hans in voor het verzet tegen de nazi's. Als leden van een los netwerk verzetstrijders, dat later bekend kwam te staan als Het Rode Orkest, helpen ze onderduikers, spelen ze berichten van Radio Moskou door en verspreiden ze anti-propaganda. Eind 1942 wordt het stel gearresteerd door de Gestapo – Hilde is dan hoogzwanger. Deze aangrijpende, waargebeurde film snijdt heen en weer tussen Hildes wanhopige dagen in de gevangenis en de onvergetelijke zomer waarin ze Hans ontmoet. Actrice Liv Lisa Fries speelt zich in de kijker met haar intense spel in een film over liefde en verzet, en de drang om met gevaar voor eigen leven het goede te doen, ook als dat weinig gewicht in de schaal lijkt te leggen.

LEE

"Ik was goed in drinken, seks en foto's nemen, en alle drie deed ik zo veel als ik kon." Zo typeert Lee Miller zichzelf in een notendop in deze biopic over haar unieke leven. Na een succesvolle carrière als fotomodel wordt ze tijdens de Tweede Wereldoorlog een van de slechts vier vrouwelijke oorlogsfotografen die als correspondent meetrokken met het Amerikaanse leger. Ze legt de gruwelen van de oorlog vast voor *Vogue*, toont de wreedheden van frontlinies en concentratiekampen, maar ook de veerkracht van slachtoffers. Lee is het speelfilmdebuut van Ellen Kuras, die net als Lee Miller haar leven lang door een cameralens keek. De gevierde cameravrouw werkte samen met regisseurs als Michel Gondry, Sam Mendes en Martin Scorsese. Ook voor actrice Kate Winslet is Lee een passieproject: ze speelt niet allen de hoofdrol maar was ook intensief betrokken bij de productie van de film en stak er zelfs haar eigen geld in.

LOVEABLE

Als Maria voor het eerst oog in oog staat met Sigmund, zit de moeder van twee midden in een relatiebreuk. Maar tussen Maria en Sigmund is het liefde op het eerste gezicht – in ieder geval voor haar. Ze trouwen en krijgen samen nog twee kinderen. Maar dat het liefdesverhaal in *Loveable* door Maria verteld wordt tijdens een therapie sessie, geeft direct al aan dat er flinke scheuren in hun relatie zitten. Sigmund reist veel voor zijn werk en Maria heeft het gevoel dat ze er alleen voor staat. Maar zo simpel ligt het niet, blijkt al snel. Die therapie sessies, ook met het stel samen, blijven terugkomen in Lijla Ingolfsdottirs invoelende speelfilmdebuut. Maar meer dan over de relatie gaat de film over Maria's zoektocht naar acceptatie voor zichzelf.

LA COCINA

La Cocina is een nieuw, zeer smakelijk hapje in de lange lijst geslaagde films en series die zich afspelen in de keuken. De Mexicaans-Amerikaanse productie van de Mexicaanse regisseur Alonso Ruizpalacios, losjes gebaseerd op het toneelstuk *The Kitchen* (1957) van de Britse toneelschrijver (en voormalig kok) Arnold Wesker, is gesitueerd in The Grill, een *tourist trap* op Times Square in New York. Terwijl er een constante stroom bestellingen binnenkomt, worden alle werknemers – de meesten zijn immigranten zonder verblijfsvergunning – een voor een ondervraagd omdat er geld is verdwenen uit de kassa. De enorme cast bestaat uit fijne, zeer diverse acteurs, onder wie Raúl Briones, Rooney Mara, Anna Diaz, Motell Foster, Oded Fehr, Lee R. Sellars, Eduardo Olmos en Spenser Granese. De wereldpremière was begin dit jaar op het festival van Berlijn, waar de sociale satire een warm onthaal kreeg van de internationale pers.

L'HISTOIRE DE SOULEYMANE

In *L'Histoire de Souleymane* zien we twee dagen uit het leven van Souleymane, een Guineese fietskoerier die zich tijdens zijn ritjes door Parijs voorbereidt op zijn asielgesprek door een verhaal in te studeren dat niet van hem is. Dat gesprek met de Ofpra (het Franse bureau voor de bescherming van vluchtelingen en staatlozen) is de sleutel tot het verkrijgen van papieren, maar Souleymane is er niet klaar voor. De Franse regisseur Boris Lojkine baseerde het script, dat hij samen met Delphine Agut schreef, op de verhalen die hij hoorde van echte bezorgers, dan met heel veel seks en drugs, over Ani (Mikey Madison), een stripper/lapdancer met een Oezbeekse grootmoeder, en Ivan (Mark Edelstein), het door en door verwenne zoonje van een Russische oligarch. Hij wil haar een week exclusief voor 10.000 dollar. Zij vraagt 15.000. Hij gaat akkoord. Zij zegt dat ze het ook wel voor 10.000 dollar had gedaan. Hij ripsosteert dat hij 30.000 dollar had gevraagd als hij haar was. Wat volgt, is een dordrieste nachtelijke tocht langs casino's in Las Vegas en clubs in New York, de thuisstad van Baker, die ook het scenario schreef en de montage deed. Bekroond met de Gouden Palm in Cannes.

ANORA

Anora van de Amerikaanse indieprins Sean Baker is een soort assepoestvariant, maar dan met heel veel seks en drugs, over Ani (Mikey Madison), een stripper/lapdancer met een Oezbeekse grootmoeder, en Ivan (Mark Edelstein), het door en door verwenne zoonje van een Russische oligarch. Hij wil haar een week exclusief voor 10.000 dollar. Zij vraagt 15.000. Hij gaat akkoord. Zij zegt dat ze het ook wel voor 10.000 dollar had gedaan. Hij ripsosteert dat hij 30.000 dollar had gevraagd als hij haar was. Wat volgt, is een dordrieste nachtelijke tocht langs casino's in Las Vegas en clubs in New York, de thuisstad van Baker, die ook het scenario schreef en de montage deed. Bekroond met de Gouden Palm in Cannes.

ARMAND

Een alleenstaande moeder, een tikje extra-verte actrice, wordt gesommeerd op school te komen en krijgt te horen dat haar 6-jarige zoonje Armand zich schuldig heeft gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag. Althans, dat zegt zijn beste vriendje en diens ouders en de school zijn geneigd hem te geloven. *Armand* is het speelfilmdebuut van de jonge Noorse regisseur en scenarist Halfdan Ullmann Tøndel, kleinzoon van de filmlegendes Ingmar Bergman en Liv Ullmann, en werd in Cannes onderscheiden met de Camera d'Or, de prijs voor het beste debuut. De imposante hoofdrol wordt gespeeld door de Noorse Renate Reinsve, die in 2021 in Cannes werd onderscheiden als beste actrice voor haar rol in Joachim Trier's *The Worst Person in the World*. Het Amsterdamse Keplerfilm is coproductent; de Nederlandse inbreng bestaat uit de muziek van Ella van der Woude, de visuele effecten van Stefan Beekhuizen en de make-up van Evalotte Oosterop.

EMILIA PEREZ

Emilia Perez van de Franse regisseur Jacques Audiard is een sprankelende, in Mexico

gesitueerde 'misdaadmusical' over een kartelbaas die een geslachtsveranderende operatie ondergaat. Met geweldige liedjes en choreografieën, die het verhaal niet onderbreken, maar juist voortstuwen. Audiard balanceert op een dun koord, met een musical over zo iets tragisch als honderd duizend vermiste en vermoorde Mexicanen, maar hij haalt het einde wonderwel, mede door de geweldige vertolkingen van de Amerikaanse Zoë Saldana, de Spaanse trans actrice Karla Sofia Gascón, de Amerikaanse zangeres en actrice Selena Gomez en de Mexicaanse actrice en danseres Adriana Paz. Zij kregen in Cannes gevierde de prijs voor de beste actrice; *Emilia Perez* werd onderscheiden met de Juryprijs.

EN FANFARE

De levens van Thibaut en Jimmy, twee broers die geadopteerd werden door verschillende families en niet van elkaars bestaan weten, hebben weinig overeenkomsten. Thibaut is een internationaal vermaard dirigent; Jimmy een gescheiden vader die in een fabriekskantine werkt. Wat ze delen, is muziek – Jimmy is lid van de fanfare in de verloofde Noord-Franse industriestad waar hij woont. De twee volwassen broers leren elkaar voor het eerst kennen als Thibaut leukemie krijgt en een beenmergdonor zoekt. Later wil hij zijn schuld aan Jimmy vereffenen door diens fanfareorkest, dat dreigt te verdwijnen door de sluiting van de fabriek, te helpen bij een lokaal concours. Dat gaat, mede dankzij hun klasseverschil, niet zonder slag of stoot in deze muzikale film van regisseur Emmanuel Courcol, die met Un triomphe al zijn aanleg toonde voor doorvoelde feelgoodcinema.

KNEECAP

Het Noord-Ierse hiphoptrio Kneecap – eerder dit jaar te zien op Best Kept Secret én Down the Rabbit Hole – maakt(e) furor met spijker-

harde, lers-Gaelisch gezongen, dus compleet onverstaanbare nummers als *H.O.O.D.* en *Better Way To Live*. Daarin nemen ze geen blad voor de mond; de Ierse publieke omroep deed hun single *C.E.A.R.T.A.* in de ban wegens 'drugsreferenties en vloeken'. Ook de politie en homofobers krijgen er dikwijls flink van langs in Kneecaps blaffende raps. De Brits-Ierse schrijver en regisseur Rich Peppiatt, die eerder zijn stand-upcomedyshow *One Rogue Reporter* transformeerde tot een gelijknamige documentaire, maakte een biografische film over het rebelse trio uit Belfast, waarin de bandleden Mo Chara, Móglaí Bap en DJ Próvaí zichzelf spelen. De setting is West-Belfast anno 2019, de periode waarin de band werd gevormd, zijn eigen sound creëert en een politiek symbool en de uitdagende stem van de rusteloze jeugd van Ierland wordt. Op het gerenommeerde Sundance Film Festival onderscheiden met de publieksprijs.

MEGALOPOLIS

Megalopolis ('Een fabel' is de ondertitel) is een variatie op de 'Catiilarische samenzwering', het complot waarmee de Romeinse senator Lucius Sergius Catiilina (108-62 v. Chr.) consul Marcus Tullius Cicero (106-43 v. Chr.) wilde afzetten, en speelt zich af in een stad die veel weg heeft van hedendaags New York. De Amerikaanse filmlegende Francis Ford Coppola deed niet alleen de regie, hij schreef ook het scenario, produceerde en legde een groot deel van het budget op tafel (120 miljoen dollar) voor zijn theatrale, zeg maar gerust bombastische, overvolle, maar zeer vermakelijke ideeënfilm over Cesar Catiilina, een Nobelprijswinnende wetenschapper die werk maakt van een nieuw Utopia. Catiilina wordt overtuigend gespeeld door Adam Driver, andere (hoofd)rollen zijn er voor Nathalie Emmanuel, Giancarlo Esposito, Jon Voight, Laurence Fishburne, Shia LaBeouf, Jason Schwartzman en Grace VanderWaal.

MY FAVOURITE CAKE

Al decennia woont de 70-jarige Mahin alleen in haar appartement in Teheran – ze is al dertig jaar weduwe en haar dochter en kleinkinderen wonen in Europa. Geïnspireerd door een openhartig gesprek met haar vriendinnen besluit ze het roer om te gooien en op zoek te gaan naar een nieuwe liefde. En verdomd: al snel stuit ze op Faramarz, een bescheiden taxichauffeur en oorlogsveteraan. De twee herkennen een vrijgevochten geest in elkaar: beiden denken met weemoed terug aan het vrijere leven van voor de Iraanse Revolutie en verzetten zich, waar ze dat kunnen, tegen de alledaagse onderdrukking van het regime. Het grootste deel van deze bitterzoete derde speelfilm van regisseursduo Maryam Moghaddam en Behdash Sanaeaha speelt zich af op één magische avond die Mahin en Faramarz samen doormaken. Hij helpt haar met wat klusjes in huis, zij maakt haar favoriete taart voor hem. Maar hoelang kan deze bubbel standhouden?

SONS

De idealistische Eva is op haar plek als gevangenisbewaker. Ze leidt meditatie-groepen en verzorgt scholing. Maar als de gewelddadige Mikkel in haar gevangenis terecht komt, begint ze vreemde dingen te doen. Ze laat zich overplaatsen naar de streng bewaakte afdeling waar Mikkel is geplaatst. Regisseur Gustav Möller, die kijkers al op het puntje van hun stoel hield met zijn debuut *Den skyldige*, onthult pas gaandeweg wat er tussen Eva en Mikkel speelt. Intussen ontvouwt zich een zenuwlopend machtsspel tussen bewaker en gevangene. De Deense steractrice Sidse Babett Knudsen is indrukwekkend als Eva, die steeds een beetje meer van zichzelf inlevert.

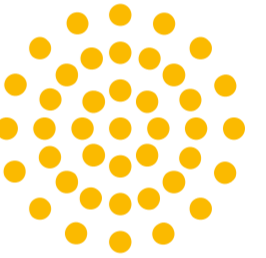
QUAND VIENT L'AUTOMNE

Michelle geniet van haar pensioen in een rustig Frans dorp vlak bij haar beste vriendin Marie-Claude. Ze kijkt enorm uit naar het bezoek van haar kleinzoon Lucas, die de schoolvakantie bij haar zal doorbrengen. Maar als Lucas' moeder per ongeluk vergiftigd wordt door een door Michelle en Marie-Claude geplukte wilde paddenstoel, gaat de logeerpartij niet door. Michelle zit in zak en as, totdat de zoon van Marie-Claude vrijkomt uit de gevangenis en haar een nieuw perspectief biedt. Regisseur François Ozon maakte vanaf de late jaren negentig naam met campy, seksueel vrijzinnige films, maar bespeelde inmiddels vele verschillende genres. In *Quand vient l'automne* komt hij ingetogener uit de hoek, en laat hij vooral hoofdrolspelers Héléne Vincent en Josiane Balasko schitteren.

THE OUTRUN

Twintiger Rona had een wild leven in Londen. Maar na een tijd in een ontwenningskliniek, keert ze terug naar de weerbarstige Schotse Orkney-eilanden waar ze opgroeide. In het dramatische landschap van haar jeugd, waar de zee constant op dekliffen beukt en de wind onophoudelijk raast, probeert ze met zichzelf in het reine te komen. In haar fictionalisering van de memoires van schrijfster Amy Liprot, die ook zelf meeschreef aan het scenario, laat regisseur Nora Fingscheidt Rona's strijd in het heden versmelten met haar herinneringen – zowel van de euforische feestperiodes in Londen als van de trauma's die erop volgden, toen alcohol de macht over haar kreeg. Saoirse Ronan (*Lady Bird*) is overdonderend in beide uitersten van haar rol.

VINGT DIEUX

De 18 jaar oude Totone leidt op het platteland in de Franse Jura het zorgeloze leven van vele jongeren – beetje zuipen, beetje dansen, beetje werken. Maar een auto-ongeluk gooit van de ene op de andere dag zijn leven overhoop. Plotseling is hij verantwoordelijk voor de boerderij én voor zijn 7 jaar oude zusje. Maar denk niet dat het speelfilmdebuut van Louise Courvoisier daarmee een downer wordt. *Vingt dieux* ontleent zijn titel aan de uitroep van verwondering die Totone en zijn vrienden bezigen, en die levenslust kleurt alles. De film is tegelijk een coming-of-age en een atypische avonturenfilm, als Totone en zijn vrienden extra inkomsten zoeken met een poging een prijswinnende comtékaas te maken. *Vingt dieux* ging in première in het programma Un Certain Regard, de tweede competitie van het prestigieuze filmfestival van Cannes, en won er de Jeugdprjs, die de jury speciaal voor deze film in het leven riep. Courvoisiers film zoemt dan ook van de jeugdige energie en branie – met alle onvoorspelbaarheid die daarbij hoort.

PARIS, TEXAS

Voor de in 2017 op 91-jarige leeftijd overleden acteur Harry Dean Stanton was de iconische vagebond Travis in Wim Wenders' roadmovie zijn favoriet van de ruim tweehonderd rollen die hij in zijn leven speelde. Geen wonder: eeuwige bijrolspeler Stanton bewees met deze zeldzame hoofdrol dat hij met verve een film kan dragen. De zwijgzaam Travis zwerft door het Amerikaanse landschap van woestijnen en neonlicht, gloedvol vastgelegd door de Nederlandse meestercinematograaf Robby Müller, en probeert weer contact te leggen met zijn jonge zoon en zijn vermiste vrouw. Ter ere van de veertigste verjaardag van de film wordt hij digitaal gerestoreerd opnieuw uitgebracht.

MONSIEUR AZNAVOUR

Een heel leven past onmogelijk in een speelfilm. En dat geldt dubbel bij een leven dat zo veelbewogen was als dat van chansonnier Charles Aznavour. Deze biopic van van Mehdi Idir en Grand Corps Malade focust dan ook op zijn beginjaren, van zijn arme jeugd als zoon van immigranten van Armeense afkomst in Parijs tot aan zijn eerste grote successen. Bij zijn opkomst in de jaren vijftig krijgt hij hulp van dat andere icoon van het chanson, Edith Piaf. Tahar Rahim, die zo overdonderend doorbrak in *Un prophète* (2009), ondergaat hier zijn grootste metamorfose tot nu toe. Hij speelt Aznavour als jongeman en als oudere ster-artiest, in een film die van Aznavour zelf kort voor zijn dood in 2018 zijn zegen kreeg.

PARADISJS

De meeste mensen leren eerst op eigen benen staan, voordat ze eraan durven denken een kind op te moeten voeden. Maar voor de 16-jarige Noah gaan die twee hand in hand. Als zijn ex-vriendin plotseling vertrekt, laat ze hun baby Ziggy bij Noah op de stoep achter. Zo wordt de jongen plotseling de volwassen wereld in geslingerd – een kind met een kind. Uitgaan, dansen, flirten, rondhangen: niets is meer vertrouwd in dit speelfilmdebuut van Bobbie Koek. Na een knallende ruzie met zijn moeder (een glansrol van Ellen ten Damme) stapte Noah, volledig in ontkenning van de verantwoordelijkheid die hij draagt, op zijn brommer om de moeder van Ziggy te zoeken. Maar gaandeweg wordt de zoektocht naar zijn ex een reis naar verbinding en vaderschap.

PRATEN MET DE NACHTWACHT

In *Praten met de Nachtwacht* gaat journalist/presentator Coen Verbraak in gesprek met de belangrijkste personages van Rembrandts Nachtwacht. Kapitein Frans Banninck Cocq (René van Zinnicq Bergmann), luitenant Willem van Ruytenburch (Joris Smit), musketier Jan van der Leede (Tijn Docter), vaandel-

drager Jan Visscher Cornelissen (Minne Koole) en trommelaar Jacob Jorisz (Ruben Brinkman): ze komen allemaal bij hem aan tafel. Rembrandt – geweldig gespeeld door Ramsey Nasr – vertelt zelf natuurlijk over zijn leven en werk, en ook zijn vrouw Saskia van Uylenburgh (Anna Raadsveld) komt aan het woord. In de regie van Theu Boermans levert dat een soort *Kijken in de ziel van de Nachtwacht* op.

PUSHER

Toen *Pusher* in 1996 uitkwam, was het beeld dat de film schetst van de Kopenhaagse onderwereld zo rauw en realistisch dat er hardnekkige geruchten waren dat de toen grotendeels onbekende cast echt drugs had gebruikt op de set. Hoofdrolspeler Maes Mikkelsen, die met *Pusher* zijn debuut maakte, is inmiddels een van de grootste Europese acteurs van zijn generatie. Als de gewetenloze drugsdealer Frank, die na een mislukte deal in korte tijd een enorme som geld moet opsnorren, maakt hij nog steeds indruk. Regisseur Nicolas Winding Refn was een 25-jarige autodidact toen hij met *Pusher* in één klap zijn reputatie vestigde. Met films als *Bronson* (2008) en *Drive* (2011) maakte hij die reputatie dubbel en dwars waar. Nu is zijn debuut digitaal opgepoetst opnieuw te zien.

SEX

Twee schoorsteenvegers, beiden hetero en gelukkig getrouwd, luchten hun hart bij elkaar. De een heeft onlangs seks gehad met een man, een klant nota bene, maar ziet dat zelf niet als een uiting van homoseksueel verlangen en ook niet als ontrouw. De ander droomt regelmatig dat hij een vrouw is, en vraagt zich af wat hij daarmee aan moet. Voor beiden leidt het tot moeilijke maar ook openhartige gesprekken met hun partners en vrienden. Sex is de eerste film in een drieluik, en zal gevolgd worden door *Dreams* en *Love*. De drie films staan los van elkaar, maar behandelen

dezelfde thema's – het zijn 'films die onderdeel zijn van hetzelfde gesprek', in de woorden van maker Dag Johan Haugerud. Een gesprek dat op zachtmoedige wijze sociale conventies bevaagt.

SING SING

Divine G zit onrecht vast in de beruchte New Yorkse gevangenis Sing Sing, veroordeeld voor een misdaad die hij niet beging. Hij herontdekt betekenis in het leven bij de theatergroep van de instelling, waar gevangenen niet alleen met klassieke stukken aan de gang gaan, maar ook worden aangemoedigd hun gevoelens onder ogen te komen. Naast acteur Colman Domingo, begin dit jaar genomineerd voor een Oscar voor zijn rol in *Rustin*, bestaat de cast van het op feiten gebaseerde *Sing Sing* voornamelijk uit voormalig gedetineerden die in de gevangenis zelf deelnamen aan theaterprogramma's. De film, die de publieksprijs won op het Amerikaanse festival SXSW, werd bovendien deels gefilmd in de echte Sing Sing gevangenis. Dat telt op tot een inspirerend en authentiek verhaal over de kracht van kunst.

THE APPRENTICE

The Apprentice is een biografische film van de Iraans-Deense filmmaker Ali Abbasi (*Holy Spider*) over de jonge jaren van Donald Trump. De film is vernoemd naar de NBC-serie waarin Trump op zoek ging naar een troonopvolger, maar in dit geval is hij zelf 'de stagiair', die door een faustiaanse deal met de invloedrijke, uiterst conservatieve advocaat en politieke fixer Roy Cohn een greep naar de macht doet. De grootste troeven zijn de Roemeens-Amerikaanse acteur Sebastian Stan, die eng veel op de jonge Trump lijkt, en Jeremy Strong (Kendall Roy in de HBO-serie *Succession*) als Roy Cohn. De Bulgaarse Maria Bakalova, die voor een Oscar werd genomineerd voor haar bijrol in *Borat Subsequent Moviefilm*, speelt Trumps eerste vrouw, de Tsjechische Ivana.

WOENSDAG 2 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3	CINECENTER	FC HYENA	FILMHALLEN	KRITERION	RIALTO DE PIJP
19.00								
20.00	20.00-22.24 Megalopolis Francis Ford Coppola <i>Besloten</i>	20.15-22.39 Megalopolis Francis Ford Coppola <i>Besloten</i>	20.30-22.54 Megalopolis Francis Ford Coppola <i>Besloten</i>	20.00-22.24 Megalopolis Francis Ford Coppola	20.00-22.24 Megalopolis Francis Ford Coppola	20.45-23.09 Megalopolis Francis Ford Coppola	21.00-23.24 Megalopolis Francis Ford Coppola	20.45-23.09 Megalopolis Francis Ford Coppola
21.00								
22.00								
23.00								
00.00								

Openingsfilm **Megalopolis**

DONDERDAG 3 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3
14.00			
15.00			
16.00	15.45-18.16 Paris, Texas (4K Restoration) Wim Wenders		
17.00		16.45-18.21 Paradijs Bobbie Koek	16.45-18.30 Sons Gustav Möller
18.00			
19.00	18.45-20.55 In Liebe, Eure Hilde Andreas Dresen	19.00-20.52 Sing Sing Greg Kwedar	18.55-20.47 Loveable Lilja Ingólfsdóttir
20.00			
21.00		21.15-22.51 Vingt dieux Louise Courvoisier	21.15-23.26 Sex Dag Johan Haugerud
22.00	21.30-23.55 La cocina Alonso Ruizpalacios		
23.00			
00.00			

BIOSCOPEN Het Kethuis Pazzanistraat 4

De openings- en slotfilm worden tevens vertoond in:
Cinecenter
Lijnbaansgracht 236
FC Hyena
Aambeeldstraat 24
FilmHallen
Hannie Dankbaarpassage 12
Kriterion
Roetersstraat 170
Rialto De Pijp
Ceintuurbaan 338

KAARTVERKOOP
Via www.paff.nl en de websites van de deelnemende theaters.

Nota bene: alle tijden in het blokkenschema zijn inclusief het voorprogramma en eventuele nagesprekken

VRIJDAG 4 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3
11.00	11.15-13.22 The Apprentice Ali Abbasi		11.30-13.41 Sex Dag Johan Haugerud
12.00		11.45-14.05 Monsieur Aznavour Mehdi Idir en Grand Corps Malade	
13.00			
14.00	14.00-15.36 Vingt dieux Louise Courvoisier		14.15-15.55 L'Histoire de Souleymane Boris Lojkine
15.00			
16.00	16.15-18.16 Lee Ellen Kuras	15.30-18.01 Paris, Texas Wim Wenders	16.30-18.17 Loveable Lilja Ingólfsdóttir
17.00			
18.00			
19.00	19.00-20.54 Praten met de Nachtwacht Theu Boermans <i>gevolgd door een gesprek met Coen Verbraak</i>	18.45-20.34 En fanfare Emmanuel Courcol	18.45-20.30 Sons Gustav Möller
20.00			
21.00	21.15-23.40 Emilia Pérez Jacques Audiard	21.00-23.04 The Outrun Nora Fingscheidt	21.00-23.04 Armand Halfdan Ullmann Tøndel
22.00			
23.00			
00.00			

ZATERDAG 5 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3
10.00			
11.00	11.15-13.19 The Outrun Nora Fingscheidt	11.00-13.10 In Liebe, Eure Hilde Andreas Dresen	10.45-12.49 Armand Halfdan Ullmann Tøndel
12.00			
13.00			
14.00	13.45-16.10 La Cocina Alonso Ruizpalacios	14.00-15.52 Sing Sing Greg Kwedar	13.15-15.04 Quand vient l'automne François Ozon
15.00			
16.00			
17.00	16.45-18.34 En fanfare Emmanuel Courcol	16.15-17.51 Het boek van alle dingen Ineke Houtman	16.15-17.54 L'Histoire de Souleymane Boris Lojkine
18.00			
19.00	19.00-20.43 My Favourite Cake Maryam Moghaddam en Behtash Sanaeëha	18.45-20.45 Paradijs Bobbie Koek <i>gevolgd door een gesprek met de regisseur</i>	18.45-20.52 The Apprentice Ali Abbasi
20.00			
21.00	21.15-23.40 Anora Sean Baker	21.00-23.02 Lee Ellen Kuras	21.30-23.26 Pusher (1996) Nicolas Winding Refn
22.00			
23.00			
00.00			

NAGESPREKKEN

Vrijdagavond 4 oktober voert Paroolredacteur Jan Pieter Ekker na afloop van *Praten met de Nachtwacht* een gesprek met hoofdrolspeler Coen Verbraak. (Kethuis 1, 19.00 uur)

Zaterdagavond 5 oktober voert Paroolverslaggever Marjolijn de Cocq na afloop van *Paradijs* een gesprek met regisseur Bobbie Koek. (Kethuis 2, 18.45 uur)

Zondagmiddag 6 oktober voert Paroolfilmcriticus Roosje van der Kamp na afloop van *Het boek van alle dingen* een gesprek met regisseur Ineke Houtman. (Kethuis 1, 13.45 uur)

HOE LEES IK EEN FILM?

Zondagochtend 6 oktober kijkt Lidewijde Paris *Quand vient l'automne* van François Ozon. Na afloop gaat ze in gesprek over de literaire aspecten van het verhaal. (Kethuis 1, 10.30 uur)

BEST OF THE FEST

Op zondag 6 oktober worden drie films die door het publiek het hoogst worden gewaardeerd achter elkaar vertoond in Kethuis 3. Het programma wordt zaterdagavond bekendgemaakt op paff.nl en via de socials.

PAFF AWARD

Op zondag wordt ook de Paff Award uitgereikt. Deze prijs, een sculptuur van Streetart Frankey, gaat naar de film die door het publiek het hoogst wordt gewaardeerd. Bezoekers van Paff kunnen direct na afloop van elke film hun stem uitbrengen op paff.nl/stemmen.

ZONDAG 6 OKTOBER

	KETELHUIS 1	KETELHUIS 2	KETELHUIS 3
10.00			
11.00	10.30-13.13 Quand vient l'automne François Ozon <i>gevolgd door een gesprek over de literaire aspecten onder leiding van Lidewijde Paris</i>	11.00-12.43 My Favourite Cake Maryam Moghaddam en Behtash Sanaeëha	10.30-12.56 Best of the Fest 1
12.00			
13.00			
14.00	13.45-15.55 Het boek van alle dingen Ineke Houtman <i>gevolgd door een gesprek met de regisseur</i>	13.15-15.31 Emilia Pérez Jacques Audiard	13.15-15.41 Best of the Fest 2
15.00			
16.00			
17.00	16.30-18.50 Monsieur Aznavour Mehdi Idir en Grand Corps Malade	16.00-18.25 Anora Sean Baker	16.00-18.26 Best of the Fest 3
18.00			
19.00			
20.00	19.30-21.34 Kneecap Rich Peppiatt	19.15-21.45 Paris, Texas (4K Restoration) Wim Wenders	19.15-21.04 En fanfare Emmanuel Courcol
21.00			
22.00			

Slotfilm **Kneecap**

	KETELHUIS 1	CINECENTER	FC HYENA	FILMHALLEN	KRITERION	RIALTO DE PIJP
18.00						
19.00			18.45-20.14 Kneecap Rich Peppiatt	19.00-20.44 Kneecap Rich Peppiatt	19.20-22.04 Kneecap Rich Peppiatt	19.00-20.44 Kneecap Rich Peppiatt
20.00	19.30-20.44 Kneecap Rich Peppiatt					
21.00		20.45-22.09 Kneecap Rich Peppiatt				
22.00						
23.00						

Halina Reijn op de première van *Oude liefde* op Paff 2017.

De Deense regisseur Thomas Vinterberg bij Het Ketelhuis voor de vertoning van zijn duikbootfilm *Kursk* op Paff 2018.

Regisseur Céline Sciamma na afloop van *Portrait de la jeune fille en feu* op Paff 2019.

Nagesprek over *Narcosis* met regisseur Martijn de Jong en hoofdrolspeelster Thekla Reuten, op Paff 2022.

Acteurs Joes Brauers en Alex Hendrickx op de openingsavond van Paff 2021.

Rifka Lodeizen, Chris Peters en Pierre Bokma met regisseur Paula van der Oest bij de wereldpremière van *Tonio* op de eerste Paff in 2016.

Paroolhoofdredacteur Kamilla Leupen en September Filmdirecteur Pim Hermeling openen Paff 2023.

Sergei Polunin en Gabrielle Tana, onderwerp en producent van de documentaire *Dancer*, in 2016 bekroond met de Paff Publieksprijs.

Filmfeest

De afgelopen edities werd het Parool Film Fest bezocht door een keur aan filmmakers en sterren uit binnen- en buitenland. Een impressie.

Foto's Jurre Rompa en Eva Plevier

Op de slotavond van Paff 2023 belt distributeur Laurens van Laake (links) met regisseur Anton Corbijn (te zien op eenfoto van de openingsavond) om hem te vertellen dat hij de Paff Publieksprijs heeft gewonnen met *Squaring the Circle* (*The Story of Hipgnosis*).

Paroolredacteur Peter van Brummelen in gesprek met Anton Corbijn na afloop van *Squaring the Circle* (*The Story of Hipgnosis*).

Voormalig Paroolhoofdredacteur en Paff-initiator Ronald Ockhuysen in gesprek met Matthias Schoenaerts, die de duikbootkapitein speelt in Thomas Vinterbergs *Kursk*.

Regisseur Joren Molter vertelt over zijn Jaap Robbenverfilming *Zomervacht*. Links Jan Pieter Ekker, chef kunst van *Het Parool*.